

FIL-QORTI TAL-MAĞISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' ĆUDIKATURA KRIMINALI

MAĞISTRAT DR. ABIGAIL CRITIEN
B.A., Trib. Eccl. Melit., LL.M. (Family Law) (Lond), LL.D.

Il-Pulizija

Vs

Wayne Zahra

Okkorrenza: 1/POL/913/2024

Kawża Numru: 7594/2024

Illum it-13 ta' Jannar, 2025

Rat l-imputazzjonijiet fil-konfront ta' **Wayne Zahra** li jirrisjedi fil-fond 149, Triq il-Karmnu Fgura, mwieled nhar il-21 t'Ottubru 1981 u detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 181594M talli:

- għax-xahar ta' **Marzu 2024** meta hekk ordnat minn xi Qorti jew marbut b'kuntratt inqast li tagħti lil **Marija Zahra** u / jew lil uliedek is-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulata bil-kuntratt bħala manteniment għaliha u / jew ghall-ulied fi żmien 15-il jum min dak il-jum li fih skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt, ikollha titħallas dik is-somma;

- U aktar talli nqast li tattendi f'Għassa wara li kont avżat mill-Pulizija kemm bil-fomm kif ukoll b'avviż bil-miktub biex tattendi fl-Għassa tal-Pulizija sabiex tagħti dak it-tagħrif u /jew iġġib miegħek dawk id-dokumenti li l-Pulizija kienu jinħtiegu fuq xi nvestigazzjoni, nqast li tagħmel dan.

Rat li l-kawża odjerna nstemgħet kontestwalment ma' tnax (12) il-kawża oħra fl-istess ismijiet bir-referenza 1/POL/3320/2023, 1/POL/3111/2022, 1/POL/2059/2022, 1/POL/3784/2022, 1/POL/525/2023, 1/POL/2445/2023, 1/POL/2885/2023, 1/POL/1673/2023, 1/POL/2130/2023, 1/POL/3663/2023, 1/POL/4058/2023, 1/POL/542/2024, 1/POL/2120/2024 u 1/POL/1288/2024 kif jirriżulta mill-verbal ta' nhar il-21 t'Ottubru 2024 u għalhekk il-provi esebiti għandhom jagħmlu prova għall-kawži kollha msemmija¹;

Rat li din il-Qorti ornat li d-dokumentazzjoni esebita mill-*parte civile* waqt ix-xhieda tagħha tal-21 t'Ottubru 2024 se tkun prova għall-kawži kollha fl-ismijiet premessi u li nstemgħu kontestwalment kif imsemmi fil-paragrafu preċedenti;

Rat id-dokumenti esebiti mill-Prosekuzzjoni senjatament:

- Affidavit ta' **PC 1112 Joelene Cassar**² u li permezz tiegħu tiddikjara li nhar is-17 ta' Marzu 2024 Marija Zahra rrapporat fl-Għassa tal-Belt Valletta li l-ex *partner* tagħha Wayne Zahra ma ġallasx il-manteniment flimkien mal-gholi tal-ħajja relattiv għax-xahar ta' Marzu 2024. Provdiet kopja ta' Digriet dwar dan. Sar kuntatt ma' Wayne Zahra fejn ġie mitlub jirrapporta l-Għassa tal-Belt Valletta nhar it-22 ta' Marzu 2024 peress li kien l-isptar għall-kura iżda meta fil-ġurnata msemmija ġie mfakkar dwar l-appuntament, Wayne Zahra nfurmaha li kien Għawdex u li ma setax imur l-Għassa. Kien għalhekk li ingħata appuntament ieħor għal nhar il-25 ta' Marzu 2024 u ġie nfurmat ukoll li jekk jonqos milli jattendi, jinħarġu akkuži dwar dan fil-konfront tiegħu. Nhar il-25 ta' Marzu 2024 Wayne Zahra għamel kuntatt l-

¹ **IL-Pulizija vs. Manuel Gouder** (Appell numru 349/2021) deċiża nhar it-23 ta' Novembru 2021 mill-Qorti tal-Appell Kriminali

² Ara a fol 2 tal-proċess

Għassa tal-Belt Valletta u nforma li ma setax jattendi. Reġa' ingħata ċans ieħor sabiex jirraporta l-ghassha l-ġħada u čioe' s-26 ta' Marzu 2024 u ġie mwissi wkoll li jekk ma jirraportax kif mitlub kienu ser jinħarġu l-akkuži fil-konfront tiegħi iżda lanqas dan l-appuntament ma nżamm;

2. Okkorrenza 1/POL/913/2024 datata s-17 ta' Marzu 2024³;
3. Vera Kopja ta' Kuntratt Pubbliku fl-Atti tan-Nutar Dr. Maria Micallef datat is-26 ta' Jannar 2018⁴;
4. Korrispondenza permezz t'emails preżentati mill-Spettur Charlotte Curmi⁵;

Semgħet ix-xhieda ta' **Marija Zahra**⁶ tgħid li ilu ma jithallas manteniment għal binha Wayne Carl minn Ġunju 2022. Tispjega li kienet tipprova tagħmel kuntatt miegħu iżda kien jgħidilha li ma jimpurtahx u li ma jridx imantni u għalhekk bdiet tagħmel ir-rapporti skond id-data. Tikkonferma li l-aħħar pagament li sar kien f'Mejju 2022. Il-pagamenti daqqa kienu jkunu fi flus kontanti *tramite l-partner* tagħha jew kien jagħmel *invoice book* u kien jiffirma bħala riċevuta. Tibbażza l-pretensjoni tagħha fuq kuntratt pubbliku li tippreżenta in atti⁷ u filwaqt li terġa' tikkonferma li għandu jaġhti manteniment minn Ġunju 2022 ssemmi wkoll l-ġħoli tal-ħajja u li dawn huma dovuti kull l-ewwel jum tax-xahar. Tispjega wkoll li għalkemm tagħtu l-*/IBAN number* biex il-pagament isir permezz ta' trasferiment bankarju, kien jgħidilha li tilfu u għalhekk tgħid li “**qisu qatt ma kien in point li jitħomli fid-data**”. In kontro-eżami tikkonferma li l-manteniment dovut hu minn Ġunju 2022 sax-xahar li fih tat ix-xhieda tagħha (Ottubru 2024). Mistoqsija jekk kienx hemm drabi fejn is-Sur Zahra kienx iħallas aktar mis-somma ta' mitt Euro (€100) fix-xahar u s-suġġeriment li kien hemm drabi fejn ħallas anke mijha u ħamsin Euro (€150) ix-xhud tgħid

³ Ara a fol 6 tal-proċess

⁴ Ara Dok. MM1 a fol 28 et seq tal-proċess bir-referenza 7220/22 u l-okkorrenza 1/POL/2059/2022 li ġie esebit mill-*parte civile* (bħala d-dokument preċiż li ġie esebit) u kopja tal-istess għiet inserita fl-atti tal-kawża odjerna a fol 20 et seq tal-proċess odjern

⁵ Ara Dok. CC1 a fol 41 tal-proċess

⁶ Ara x-xhieda tagħha ta' nhar il-21 t'Ottubru 2024 a fol 14 et seq tal-proċess

⁷ Ara Dok. MM1 a fol 28 et seq tal-proċess bir-referenza 7220/22 u l-okkorrenza 1/POL/2059/2022 li ġie esebit mill-*parte civile* (bħala d-dokument preċiż li ġie esebit) u kopja tal-istess għiet inserita fl-atti tal-kawża odjerna a fol 20 et seq tal-proċess odjern

li mijas u ħamsin Euro (€150) żgur li le għalkemm tikkonferma li ġielis ħallas is-somma ta' mijas u għoxrin Euro (€120) biex ikopri l-gholi tal-ħajja iżda żżid tgħid li “***jekk tahomli erba' darbiet....***” imma dan kollu qabel Ĝunju 2022. Tgħid ukoll li kien hemm perjodu żgħir fejn Wayne kien jaħdem u l-imgħallem tiegħi Adolf ħallas xi manteniment permezz ta' ċekkijiet pero' għal darb'oħra tikkonferma li dawn kienu qabel Ĝunju 2022.

Semgħet ix-xhieda tal-imputat **Wayne Zahra**⁸ li jgħid li għamel pagamenti lill-*parte civile* permezz ta' ċekk li kien iżomm kopja tagħhom fl-uffiċċju. Mistoqsi ta' kemm kienu jkunu č-ċekkijiet jgħid li “***Ġielis kienet tgħidli tini xihaġa oħra naqbad nagħmilulha, tini hekk, nagħmilulha....***” u għalhekk jikkontendi li kien iħallas aktar mill-mitt Euro (€100) li suppost iħallas. Jiddikjara wkoll li lil dan it-tifel ma jarahx għax iċċaħdu minnu u jžid jgħid li “***għalhekk waqqaf tulha l-manteniment***”. Mistoqsi direttament mill-Qorti meta waqqfilha tali manteniment l-imputat jgħid li “***Issa dan riċenti....aw dan it-tlettax il-manteniment***” u għalhekk mistoqsi allura jekk hux jammetti li l-manteniment mhux imħallas, l-imputat jgħid li “***le mħallsin imma issa ma tajtulhiex għax irrid nagħmel id-DNA test***”. Jerġa' jiddikjara li “***dan l-aħħar waqqaftu l-manteniment mhux qed intiha xejn***” u għalhekk jiġi mistoqsi jekk ‘b’-dan l-aħħar’ hux qiegħed jirreferi għat-13 -il kawża li nstemgħu kontestwalment u jgħid li “***hemm minnhom imħallsin dawk – hemm l-irċevuti***”. Jsemmi lil Adolf Baldacchino li kien jagħmlilha č-ċekkijiet u li kopja tagħhom kienet tinżamm fl-uffiċċju. Mistoqsi kemm kienu jkunu l-ammonti ta' dawn iċ-ċekkijiet u jekk kienux dejjem ta' mitt Euro l-imputat jgħid “***Le x'mija le, u għoxrin, tletin, skond kemm, jekk tgħidli tini five oħra għax five Euro jiħodli biex insarraf iċ-ċekk***”...b’-dan li jgħid ukoll li anke ċekk ta’ mijas u ħamsin Euro (€150) kien hemm. Iżid jgħid li kważi mill-bidu l-ammont mgħoddxi kien ikun t’aktar minn mitt Euro (€100). Apparti l-imsemmi Adolf Baldacchino li kien joħroġlu č-ċekkijiet sabiex jitħallas il-manteniment kien hemm ukoll ċekkijiet maħruġa minn Anton Bartolo biex ikollu prova tal-ħlas. Mistoqsi allura x’inhu jikkontendi fuq il-ħlasijiet tat-13 -il kawża li nstemgħu kontestwalment l-imputat jgħid li dawn imħallsin għalkemm in kontro-eżami jgħid li ħallas ħafna minnhom. Mistoqsi in kontro-eżami jekk hux minnu li l-manteniment kien diġa’ ġie mwaqqaf minnu meta daħal il-ħabs tliet (3) xħur qabel tali xhieda l-imputat jgħid li kien hemm żmien wieqaf xi xahrejn

⁸ Ara x-xhieda tiegħi ta’ nhar il-21 t’Ottubru 2024 a fol 31 et seq tal-proċess

mix-xogħol għax dejjem dieħel u ħiereg l-isptar b'chest pain u sabulu wkoll slip disc u ma kienx qiegħed jaħdem.

L-imputat bil-ġurament tiegħu jgħid ukoll li ser jitla' Adolf Baldacchino jixhed pero' l-Qorti nfurmatu li jekk ix-xhud ma kienx lest li jixhed fl-istess ġurnata, l-kawża kienet ser tmur għas-sentenza peress li sommarja. L-imputat jargumenta li jista' jċempel biss persuna waħda mill-habs li hu l-kuġin tiegħu iżda l-Qorti fakkritu li għandu aċċess għall-avukat li l-istess imputat jikkonferma. F'dan il-kuntest kollu l-Spettur Charlotte Curmi tippreżenta korrispondenza mal-Maġġur Christopher Lautier li tikkonferma li l-imputat kien jaf bid-data tas-seduta u li ma kien ser jiġi milquġi ebda differiment ieħor⁹. Din il-Qorti tagħmel referenza għad-Digriet tagħha tat-3 t'Ottubru 2024¹⁰ u li permezz tiegħu hemm dikjarat bl-aktar mod skjett li l-imputat għandu jattendi u jaċċerta ruħu li jkun legalment assistit u li m'hijiex ser tilqa' differiment ieħor fil-kawża odjerna.

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Semghet it-trattazzjoni tal-avukati difensuri;

Rat li l-kawża tkalliet għas-sentenza.

Kunsiderazzjonijiet Legali

L-ewwel akkuža li biha hu mixli l-imputat fil-kawża ojderha u ċioe' li naqas milli jħallas manteniment lil Marija Zahra għax-xahar ta' Marzu 2024 tinkwadra ruħha taħt l-Artikolu 338(z) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta li jgħid hekk:

"Huwa ħati ta' kontravvenzjoni kontra l-ordni pubbliku, kull min.... meta hekk ordnat minn xi qorti jew hekk marbutb'kuntratt jonqos li jagħti lil xi persuna, iss-somma fissata minn dik il-qorti jew stipulata fil-kuntratt bħala manteniment għal

⁹ Ara Dok. CC1 a fol 41 tal-proċess

¹⁰ Ara a fol 11 tal-proċess

dik il-persuna fi żmien ħmistax-il jum minn dak il-jum li fih, skont dik l-ordni jew dak il-kuntratt, ikollha titħallas dik is-somma”.

Il-Qorti tara li in atti ġiet esebita Kopja ta' Kuntratt Pubbliku datat is-26 ta' Jannar 2018 fl-Atti tan-Nutar Maria Micallef¹¹ u li permezz tiegħu l-parti leż-a tikkontendi li kellha dritt għall-manteniment ta' binha. Jibda biex jingħad li l-imsemmi kuntratt ġie kkonfermat bħala 'Vera Kopja tal-Original' minn Dr. Lennox Vella – avukat li naturalment mhux l-awtur tal-kuntratt u d-dokument li fuqu qed tistrieh il-Prosekuzzjoni.

Il-Qorti għalhekk trid tiddeċiedi jekk il-kopja tal-kuntratt esebit mill-*parte civile* u li għandu jagħmel prova għall-kawża odjerna jissodisfax il-kriterju tal-aqwa prova li hu rekwiżit fi proċeduri Kriminali.

Din il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Justin Chetcuti**¹² deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-28 ta' Lulju, 2020 fejn saret referenza għall-kawża deċiża mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Charlton Caruana** deċiża fit-8 ta' Lulju 2019 mill-Maġistrat Dr. Doreen Clarke (illum elevata għal Imħallef) fejn intqal hekk:

*'Huwa prinċipju ben stabbilit li fil-kamp penali għandha titressaq l-aħjar prova, għalhekk kull dokument, mhux fil-forma originali, irid ikun awtentikat minn persuna kompetenti, altrimenti ma jissodisfax il-kriterju tal-aħjar prova. Illi dan il-prinċipju huwa ben assodat fil-ġurisprudenza tagħna. Fis-sentenza mogħtija fil-kawża Il-Pulizija vs Concetta Charles il-Qorti tal-Appell Kriminali*¹³, skartat fotokopji bħala prova proprju għaliex mhux awtentikati; dik il-Qorti qalet hekk: "Ma hemmx dubbju illi d-dokumenti mhux awtentikati provduti mill-appellant, għal dak li jirrigwarda fotokopji, ma jistgħux jiġu aċċettati bħala prova minn din il-Qorti". Illi għalhekk dawk

¹¹ Ara Dok. MM1 a fol 28 et seq tal-proċess bir-referenza 7220/22 u l-okkorrenza 1/POL/2059/2022 li ġie esebit mill-*parte civile* (bħala d-dokument preċiż li ġie esebit) u kopja tal-istess ġiet inserita fl-atti tal-kawża odjerna a fol 20 et seq tal-proċess odjern

¹² Appell Nru: 13/2020

¹³ Deċiża fis-27 ta' Frar 2012.

id-dokumenti kollha li huma fotokopja mhux awtentikata ma jistawx jingħataw piż probatorju stante li mhumiex l-aħjar prova”¹⁴.

Isegwi li l-Qorti trid tiddeċiedi jekk il-kopja tad-dokument esebit in atti setgħetx tiġi ddikjarata bħala ‘Vera Kopja’ minn Avukat (stante li dawn huma proċeduri Kriminali) jew jekk kellux jiġi esebit ‘Kopja Legali’ tal-istess Kuntratt jew ‘Vera Kopja’ ffirmata mill-istess imsemmi Nutar biex b’hekk ikun l-istess Nutar li jagħti lid-dokument il-qawwa probatorja li trid il-liġi. Naturalment dan qiegħed jingħad in vista tal-fatt li n-Nutar ma tressqitx bħala xhud biex tikkonferma l-awtenticità tal-kopja esebita in atti. Issir referenza wkoll ghall-kawża deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Jean Paul Chetcuti**¹⁵ fejn ġie ritenut is-segwenti:

“Meta l-partijiet fi proċeduri penali, jagħżlu li jressqu prova, huma jridu jissodisfaw il-best evidence rule, ċjoe jridu jresqu l-aħjar prova li tkun tista’ tiġi preżentata fil-każ konkret. Fis-sentenza fl-ismijiet Ir-Repubblika ta’ Malta vs George Spiteri deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali, ġie ritenut is-segwenti:

Huwa prinċipju fondamentali fil-process kriminali li l-liġi tesīġi li kull min jrid jipprova xi ħaġa, għandu jressaq l-aħjar prova, u dan jista' biss jaqa' fuq prova sekondarja kemm il-darba din l-ewwel jew l-aħjar prova mhiex disponibbli”.

Dan allura jfisser li l-Prosekuzzjoni tkun tista’ tressaq prova li m’hiġiex l-aqwa prova meta din tal-aħħar ma tkunx disponibbli u allura tkun kostretta li tressaq l-aħjar prova disponibbli. Fil-kawża odjerna l-Prosekuzzjoni fl-ebda ħin ma qajmet l-argument li ma kellhiex il-possibilità li tressaq l-aqwa prova jew li l-aqwa prova m’hiġiex disponibbli. Ma kien hemm xejn xi jxekkel lill-istess Proskezzjoni milli tesebixxi kopja legali tal-kuntratt li fuqu jdur il-mertu tal-istess kawża u fuq kollox ma kien hemm xejn xi jxekkel lanqas lill-istess Proskezzjoni milli tressaq lin-Nutar Maria Micallef bħala xhud biex tikkonferma l-istess kuntratt. Minn dan ma sar xejn u tressqet biss prova li tista’ tissejjaħ bħala second

¹⁴ Ara **Il-Pulizija vs Daphne-Anne Vella** deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-15 t’ Ottubru 2019 deċiża mill-Onr. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja

¹⁵ Appell Nru: 88/2021 deċiż fit-30 ta’ Settembru, 2021

jew *third best* għaliex hija fotokopja li hi dikjarata ‘Vera Kopja’ minn Avukat u mhux mill-awtur tal-istess dokument.

Fil-kawża odjerna jirriżulta li kien Avukat li ddikjara li l-kuntratt esebit hu ‘Vera Kopja’ pero’ tali dikjarazzjoni ma ġietx mill-awtriċi nnifisha tal-istess dokument u čioe’ n-Nutar Maria Micallef f’dan il-każ. Din il-Qorti għandha quddiemha kopja ta’ kuntratt li ġiet dikjarata bħala ‘Vera Kopja’ minn persuna li ma kienx hu li ppublika l-istess kuntratt u li naturalment ma kienx l-awtur tiegħu. F’Kamp ċivili, l-firma tal-Avukat bħala ‘Veru Kopja’ jew ‘Certified True Copy of the Original’ kienet tkun bizżejjed pero’ fil-Kamp Kriminali fejn l-oneru tal-prova hu dak l-ogħla possibbli, l-Prosekuzzjoni kellha neċessarjament jew tippreżenta Kopja Legali tal-istess Kuntratt (biex b’hekk tkun l-istess awtriċi tiegħu u čioe’ n-Nutar Maria Micallef li tagħtih il-piż probatorju) jew li l-istess Nutar tikkonferma bil-ġurament il-kopja tal-istess Kuntratt pubblikat minnha li ġiet esebita bħala ‘Vera Kopja’.

Fid-dawl ta’ din il-ġurisprudenza u fid-dawl tal-fatt li l-prova regina li kellha tressaq il-Prosekuzzjoni u čioe’ d-dokument minn fejn jemani l-obbligu li jithallas il-manteniment ma jistax jingħata piż probatorju *stante* li mhux l-aħjar prova, din l-istess Qorti tara allura li l-każ tal-Prosekuzzjoni kwantu għall-ewwel akkuža jisfaxxa fix-xejn għaliex hu mankanti mill-prova essenzjali li fuqu din il-Qorti trid tiddeċiedi.

Għal dak li jirrigwarda t-tieni akkuža u čioe’ dik li wara li kien avżat kemm bil-fomm kif ukoll b’avviż miktub mill-Pulizija sabiex jattendi fl-Ġħassa tal-Pulizija, sabiex jagħti dak it-tagħrif u/jew iġib miegħu dawk id-dokumenti li l-Pulizija jkunu jinħtieġ fuq xi investigazzjoni, naqas milli jagħmel dan, l-Qorti tara li l-istess imsemmija akkuža tinkwadra ruħha f’Artikolu 355AD(3), l-Artikolu 355AD(4) u l-Artikolu 355AD(5) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta li jgħidu hekk:

(3) “***Il-Pulizija tista, bil-fomm jew b’avviż bil-miktub, teħtieg lil xi persuna li tattendi l-Ġħassa tal-Pulizija jew xi post ieħor litindikalha sabiex hemm tagħti dak it-tagħrif u ġġib magħha dawk id-dokumenti li l-Pulizija jistgħu jinħtieġ u jekk dik il-persuna hekk tattendi fl-Ġħassa tal-Pulizija jew post lilha indikat hija għandha titqies bħala li tkun attendiet dik l-Ġħassa tal-Pulizija jewpost ieħor volontarjament. L-avviż bil-***

miktub imsemmi f'dan is-subartikolu għandu jkun fih twissija dwar il-konsegwenzi li n-nuqqas ta' tharis iġib miegħu, kif jinsabu msemmija fis-subartikolu(5).

(4) *Kull min il-Pulizija tqis li jkollu xi tagħrif jew dokument rilevanti għal xi investigażzjoni, għandu l-obbligu legali li jimxi mat-talba li ssirlu mill-Pulizija li jattendi f'Għassa tal-Pulizija sabiex hemm jagħti kif ikun meħtieg dak it-tagħrif jew dokument: Iżda ħadd ma jkun marbut li jagħti xi tagħrif jew dokumentli jista' jinkriminaha.*

(5) *Persuna li tonqos milli tħares xi avviż bil-miktub bħal ma hemm imsemmi fis-subartikolu (3) jew li tonqos, meta tkun hekk ġiet mitluba, ukoll jekk biss bil-fomm, li tmur minn jeddha ma'uffiċjal tal-Pulizija f'xi Għassa tal-Pulizija jew xi post ieħor li jindikalha l-uffiċjal tal-Pulizija għal xi għan imsemmi fis-subartikolu (3) msemmi, tkun ħatja ta' kontravvenzjoni punibbli b'detenzjoni u tkun tista' tiġi arrestata minnufih taħt mandat".*

Mill-qari tal-Affidavit ta' PC 1112 Joelene Cassar jirriżulta ċar li l-imputat ingħata diversi appuntamenti sabiex imur l-Għassa u jiġi mitkellem iżda tali appuntamenti ma nżammux għalkemm irid jingħad li fl-ewwel kuntatt li sar, l-imputat kien l-isptar għall-kura.

Din il-Qorti qiegħda ex officio tissolleva l-inammissibilita' tal-istess imsemmi Affidavit ta' PC 1112 Joelene Cassar u dan stante li ma jissodisfax id-dettami tal-Artikolu 7 tal-Kapitolu 79 tal-Ligijiet ta' Malta. Minn eżami ta' dak provdut fl-Artikolu 7 tal-Kapitolu 79 tal-Ligijiet ta' Malta, li jirregola dak li jirrelata ma' partikularitajiet li għandu jkun fih il-jurat u l-attestat, u čioe' s-segwenti:

7. Kull Kummissjunarju li quddiemu jiġi meħud ġurament jew magħmul affidavit bis-saħħha ta' din l-Ordinanza għandu jiddikjara sewwa fil-jurat jew fl-attestat il-lok u d-data li fihom il-ġurament ikun ġie meħud jew l-affidavit ikun sar:

Iżda kull Kummissjunarju li quddiemu jiġi meħud ġurament skont is-subartikolu (3) tal-artikolu 5 għandu jiddikjara sewwa fil-jurat jew fl-attestat il-lok u d-data li fihom il-ġurament ikun ġie meħud u li l-ġurament ġie meħud bil-mezzi elettroniċi.

Tenut kont id-dettami ta' dan l-Artikolu, il-Qorti tosserva illi kwantu għall-affidavit imsemmi hemm timbru b'data tad-29 ta' Marzu 2024 mingħajr m'hu indikat il-post fejn ingħata l-imsemmi ġurament.

F'dan l-istadju, din il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur Elliot Magro) v. Toussaint Azzopardi**¹⁶ deċiż mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali nhar it-28 ta' Ĝunju 2024, fejn sostniet illi:

“Id-difiża tikkontendi li l-affidavits ta’ PS130 u PC544 m’għandhomx valur probatorju għaliex il-ġurament huwa nieqes minn element esenzjali għall-validita tiegħi, u čioe il-lok. L-artikolu 7 tal-Kapitolu 79 tal-Liġijiet ta’ Malta jipprovdi hekk:

“Kull Kummissjunarju li quddiemu jiġi meħud ġurament jew magħmul affidavit bis-saħħha ta’ din l-Ordinanza għandu jiddikjara sewwa fil-jurat jew fl-attestat il-lok u d-data li fihom il-ġurament ikun ġie meħud jew l-affidavit ikun sar.”

¹⁶ Deċiżha mill-Maġistrat Dr. Anne Marie Thake, paġna 2

Il-Qorti rat illi l-Kummissjunarju li quddiemu ttieħed il-ġurament mill-uffiċjali imsemmija indika illi d-data ta' meta t-tieħed il-ġurament kienet il-11 ta' Marzu 2024, u iddikjara wkoll hekk: "Lok: E.P.U." Jirriżulta għalhekk li l-Kummissjunarju indika li l-ġurament kien qiegħed jittieħed fl-Environmental Protection Unit. Dak li trid tiddeċiedi l-Qorti għalhekk huwa jekk din id-dikjarazzjoni tissodisfax il-vot tal-artikolu 7 tal-Kapitolu 79 tal-Ligijiet ta' Malta, jew jekk il-fatt li ma ġew iddikjarati l-ebda partikolaritajiet oħra dwar il-lok, bħal l-isem tat-triq u l-belt fejn jinstab l-Environmental Protection Unit ifisser li hemm nieqes element essenzjali għall-validita tal-ġurament. Il-Qorti tobserva li l-artikolu 7 tal-Kapitolu 79 tal-Ligijiet ta' Malta ma jagħtix definizzjoni tat-terminu 'lok', fis-sens illi ma jindikax bi preċiżjoni eżattament xi jrid jiġi indikat mill-Kummissjunarju sabiex jiġi sodisfat dan ir-rekwiżit. Għalhekk trid issir interpretazzjoni mill-Qorti, abbaži tal-buon sens u l-logika, u peress li dawn huwa proċeduri penali, il-Qorti għandha tagħti interpretazzjoni restrittiva u ssolvi kwalunke dubbju favur l-imputat. M'hemmx dubbju li dak li ried il-leġislatur huwa li meta jittieħed ġurament fuq affidavit il-Qorti u l-partijiet għandhom jitpoġġew f'posizzjoni li jkunu jafu fejn u meta ittieħed il-ġurament, dettalji dawn li jkunu jafu awtomatikament meta xhud jixhed viva voce quddiem il-Qorti. F'dan il-każ jirriżulta li l-ġurament fuq l-affidavit ittieħed ġewwa l-Environmental Protection Unit, li bħala dipartiment tal-Pulizija ta' Malta, huwa uffiċju statali u pubbliku. Għalhekk fil-

fehma tal-Qorti l-indikazzjoni mogħtija hija suffiċjenti biex il-Qorti u l-partijiet jifhmu u majkollhomx dubbju raġonevoli dwar fejn ittieħed il-ġurament, bl-istess mod li kieku l-ġurament ittieħed fil-binja tal-Qorti ma kienx ikun hemm bżonn li titnizzel isem it-triq u l-lokalita biex wieħed jifhem fejn ittieħed il-ġurament. Għaldaqstant il-Qorti tqis li dan l-argument m'għandux mis-sewwa u qiegħed jiġu miċħuda”.

Rigward dan, jekk kellu jittieħed ir-raġunar tas-sentenza sopraċitata, u čioe' li peress li l-kunċett ta' lok ma ingħatax definizzjoni fl-Artikolu 7 tal-Kapitolu 79, il-Qorti għandha tapplika l-buon sens u l-logika, u li peress li dawn huma proċeduri penali, l-interpretazzjoni ta' dan il-kunċett b'mod restrittiv, fejn fis-sentenza sopraċitata hemm imniżżejj post (u čioe' l-Environmental Protection Unit) fejn ittieħed il-ġurament li rrenda l-affidavits esebiti f'dawk il-proċeduri bħala ammissibbli, f'dawn il-proċeduri jidher biċ-ċar li d-data hija ndikata bit-timbru filwaqt li l-lok fl-affidavit ma kien imsemmi bl-ebda mod, u għalhekk, sforz ta' dan in-nuqqas, din il-Qorti ma tithallilhiex triq oħra għajr li tiskarta dan l-affidavit bħala inammissibbli fis-sens li ma jistax jingħata piż probatorju.

Ġialadarba tali affidavit m'huiwex ammissibbli fis-sens li ma jistax jingħata piż probatorju fl-atti m'hemm ebda prova dwar it-tieni akkuża. Dan qiegħed jingħad għaliex appartu dan l-imsemmi affidavit m'huiwex ammissibbli fis-sens li ma jistax jingħata piż probatorju għall-akkuża in kwistjoni.

Decide

Għaldaqstant, il-Qorti wara li rat u kkunsidrat l-Artikolu 338(z), l-Artikolu 355AD(3), l-Artikolu 355AD(4) u l-Artikolu 355AD(5) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta **ssib lill-imputat mhux ġati tal-akkuži hekk kif miġjuba kontra tiegħu u konsegwentement tillibera minn kull ġtija u piena.**

MAGISTRAT DR. ABIGAIL CRITIEN

B.A., Trib. Eccl. Melit., LL.M. (Family Law) (Lond), LL.D.